

ET

ET

ET

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 5.11.2008
KOM(2008) 705 lõplik

KOMISJONI TEATIS NÕUKOGULE JA EUROOPA PARLAMENDILE

**ÜHINEMISEELSE ABI RAHASTAMISVAHEND (IPA)
MITMEAASTANE SUUNAV FINANTSRAAMISTIK AASTATEKS 2010–2012**

KOMISJONI TEATIS NÕUKOGULE JA EUROOPA PARLAMENDILE

ÜHINEMISEELSE ABI RAHASTAMISVAHEND (IPA) MITMEAASTANE SUUNAV FINANTSRAAMISTIK AASTATEKS 2010–2012

Sissejuhatus

Ühinemiseelse abi rahastamisvahendi (IPA) mitmeaastase suunava finantsraamistiku eesmärk on anda vastavalt ühinemiseelse abi rahastamisvahendit käsitleva määruse (EÜ) 1085/2006 artiklile 5 teavet ühinemiseelse abi jaoks eraldatavate vahendite komisjoni ettepaneku kohase suunava jaotuse kohta. See ühendab laienemispaketi poliitilist raamistikku eelarvemenetlusega. Mitmeaastases suunavas finantsraamistikus välja pakutud suunavat jaotust arvestatakse iga abisaajariigi jaoks ja mitut abisaajat hõlmava programmi jaoks koostatud mitmeaastastes suunavates kavandamisdokumentides, mille kaudu ühinemiseelset abi antakse.

Mitmeaastase suunava finantsraamistiku aluseks on kolmeaastane libisev programmitsükkel. Üldjuhul esitatakse aastate N, N+1 ja N+2 mitmeaastane suunav finantsraamistik aasta N-2 viimases kvartalis osana laienemispaketist ning see kujutab endast ettepanekut paketis seatud poliitiliste prioriteetide finantstõlgenduseks, võttes arvesse finantsraamistikku. Käesolev mitmeaastane suunav finantsraamistik käsitleb ajavahemikku 2010–2012. See peegeldab ühinemiseelse abi jaotust kõnealustel aastatel riikide ja rahastamisvahendite lõikes ning samuti mitut abisaajat hõlmavatele programmidele ning toetuskuludeks eraldatud vahendeid.

Ühinemiseelse perioodi üldised poliitilised prioriteedid on sätestatud ühinemis- ja Euroopa partnerluslepingutes, iga-aastastes eduaruannetes ning laienemispaketti kuuluvates, igal aastal nõukogule ja Euroopa Parlamendile esitatavates laienemisstrateegiates.

Strateegiline rahastamisprogramm

1. Vahendite jaotamine riikide lõikes

2007. aasta assigneeringute lähtepunktiks oli komisjoni kohustus tagada, et ükski abisaajariik ei saaks 2007. aastal vähem toetust kui 2006. aastal ning et Bosniale ja Hertsegoviinale ja Albaaniale eraldatakse vähemalt sama palju vahendeid kui kumbki neist aastatel 2004–2006 keskmiselt aastas sai. See peegeldab asjaolu, et kõnealuste riikide puhul oli rahastamine koondunud 2004. aastasse. 2007. aastal oli kulukohustuste assigneeringute (sealhulgas 2008. eelarveaastasse ülekantud assigneeringud, mis seoti kulukohustustega täies ulatuses) täitmise määr ligi 100 %.

2008. ja sellele järgnevate aastate näitajate arvutamisel on aluseks võetud assigneeringud ühe elaniku kohta, mida on varem esitatud vajaduste ja mõju kaudse näitajana. Vastavalt kõnealusele meetmele peaks Lääne-Balkani riikide saadavad summad praeguse finantsraamistiku jooksul suurenema, ületades 2004.–2006. aasta CARDSi programmi raames keskmiselt elaniku kohta saadud summa, milleks oli 23 eurot (2004. aasta hindades). 2008.–2010. aasta mitmeaastase suunava finantsraamistiku kohaselt peaks kõik Lääne-Balkani riigid saavutama selle eesmärgi hiljemalt 2010. aastaks. 2011. ja 2012. aastal jäävad näitajad samale tasemele kõigis Lääne-Balkani riikides. Montenegro puhul on rahastamise tase elaniku kohta

teiste potentsiaalsete kandidaatriikide omast kõrgem, mis tuleneb asjaolust, et olenemata riigi suuruselt on nõuetekohase haldamise jaoks on vaja minimaalsel tasemel rahastamist. Järgitud on vahendite üldist riikidevahelist jaotust, välja arvatud Kosovo puhul, kes sai uusi vahendeid, mis suurendasid IPAst rahastamist. 2008. aastal eraldasid eelarvepädevad institutsioonid 60 miljonit eurot Kosovo stabiilsuse ja arengu toetamisele suunatud uute vahendite ulatuslikuma kaasamise raames. 2009. aasta esialgset eelarveprojekti käsitlevas muutmissettepanekus nr 1 on 2008. aasta juulis toimunud rahastajate konverentsi järelmeetmena taotletud 2009. aastaks veel täiendavaid vahendeid (40 miljonit eurot).

Horvaatia ja endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi kui kandidaatriikide puhul kavandatakse 2008. aasta rahastamistasemeks üle 30 euro elaniku kohta (2004. aasta hindades). Horvaatia puhul säilitatakse kõnealune tase ajavahemikul 2009–2012. Endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi puhul suureneb rahastamine ühe elaniku kohta jätkuvalt, tagades minimaalse rahastamistaseme, mis on vajalik nõuetekohaseks haldamiseks, sõltumata riigi suuruselt.

Türgi puhul, võttes arvesse riigi suurust ja suutlikkust abi vastu võtta, suurendatakse ajavahemikus 2007–2012 ühe elaniku kohta antavat abi järk-järgult.

2. Jaotamine rahastamisvahendite lõikes

Ühinemiseelset abi antakse järgmise viie rahastamisvahendi kaudu: I – üleminekuabi ja institutsioonide väljaarendamise rahastamisvahend; II – piiriülese koostöö rahastamisvahend; III – regionaalarengu rahastamisvahend; IV – inimressursside arendamise rahastamisvahend; ja V – maaelu arendamise rahastamisvahend.

I rahastamisvahendist (üleminekuabi ja institutsioonide väljaarendamine) rahastatakse institutsioonide väljaarendamise meetmeid ja ühenduse õigustikuga vastavusseviimiseks tehtavaid investeeringuid; see aitab abi saavatel riikidel arendada oma haldus- ja kohtusüsteemi suutlikkust ning käsitleda vastavalt seatud prioriteetidele koostöömeetmeid, mis ei ole selgesõnaliselt hõlmatud teiste rahastamisvahenditega.

II rahastamisvahendist (piiriülese koostöö) toetatakse abi saavate riikide vahelist ning abi saavate riikide ja liikmesriikide vahelist piiriülest tegevust; see hõlmab vajaduse korral ka IPAst abi saajate osalemist Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERDF) riigiülestes ja piirkondadevahelistes programmides ning Euroopa naabruspoliitika ja partnerluse rahastamisvahendi (ENPI) merepiirkonna programmides.

III rahastamisvahendist (regionaalareng) antakse abi kandidaatriikidele ning see on võimalikult sarnane Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondiga, võimaldades seega abi saavatel riikidel maksimaalselt läheneda välisabi eeskirjade kohasele struktuurifondide rakendamisele.

IV rahastamisvahendist (inimressursside arendamine) antakse abi kandidaatriikidele ning see on suunatud nende ettevalmistamisele Euroopa Sotsiaalfondi abi kavandamiseks, kasutamiseks ja haldamiseks Euroopa tööhõivestrategia raames.

V rahastamisvahendi (maaelu arendamine) kaudu aidatakse kandidaatriikidel valmistuda ette ELi rahastatavates ühinemisejärgsetes maaelu arengu programmides osalemiseks, kasutades ühinemiseelset abi süsteemide kaudu, mis on võimalikult sarnased ühinemisejärgselt nõutavate süsteemidega.

Eraldise kindlaksmääramisel rahastamisvahendite lõikes on võetud nõuetekohaselt arvesse praeguste kandidaatriikide valmidust kasutada III, IV ja V rahastamisvahendi rakendamiseks vajalikku detsentraliseeritud haldussüsteemi ja II vahendist rahastamise vajadust, kuna see on seotud liikmesriikide piiriülese koostööga, et viia see vastavusse rahastamisega Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) rubriigist 1b.

3. Muud assigneeringud

Toetuskulud

Kõnealused vahendid hõlmavad halduskulusid, mis on otseselt seotud IPA rakendamisega. 2007. ja 2008. aastal hõlmab kõnealune vahend ka varasemate ühinemiseelsete vahendite järk-järgulise kaotamisega seotud halduskulusid, sealhulgas Bulgaaria ja Rumeenia puhul.

Mitut abisaajat hõlmavatele programmidele ettenähtud assigneeringud

Mitut abisaajat hõlmavad programmid on ette nähtud riiklike programmide täiendamiseks ning mitmepoolsete suhete tugevdamiseks Lääne-Balkani riikides ja Türgis. Strateegias keskendutakse valdkondadele, mida peetakse Euroopaga integreerumise ja piirkonna stabiilsuse seisukohast esmatähtsateks. Kõnealustest vahenditest rahastatakse programme, millel on piirkondlik mõju ja/või mille horisontaalse rakendamise korral mitmes abi saavas riigis korraga saab saavutada mastaabi- või mitmekülsussäästu.

Kõnealustest vahenditest rahastatavate programmidega toetatakse muu hulgas piirkondlikku avaliku halduse kooli, Kesk-Euroopa vabakaubanduslepingut (CEFTA), piirkondlikku koostöö nõukogu (RCC) ja uut kodanikuühiskonna rahastamisvahendit. Institutsioonide väljaarendamist toetatakse TAIEXi rahastamisvahendist ning vahendeid eraldatakse piirkondlike ja riiklike programmide audititeks ja hindamiseks, samuti teabe- ja teabevahetuse meetmeteks. Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (VKEd) investeringuvajaduste, energiatõhususe ja infrastruktuuride arendamise rahastamisel tehakse tihedat koostööd Euroopa Investeerimispanga ja muude rahvusvaheliste finantsinstitutsioonidega ning kõnealuste meetmete toetamiseks kulub jätkuvalt oluline osa piirkondlikest ja horisontaalsetest assigneeringutest. Kõnealune toetus viiakse vastavusse aruteludega, mida peetakse infrastruktuuri algatuse üle uue Lääne-Balkani riikide investeerimisraamistiku kontekstis, mille eesmärk on tõhustada koordineerimist ja koostööd selliste erinevate algatuste vahel, mida sponsoreerivad Lääne-Balkani riikides aktiivselt tegutsevad rahastajad ja rahvusvahelised finantsinstitutsioonid. Üks prioriteete on ka haridus, mille puhul suurendatakse stipendiumideks eraldavaid assigneeringuid.

Andmete esitamine

Alltoodud tabelis on andmed esitatud *jooksevhindades* ja *eurodes*. Tabelis on näidatud assigneeringud riikide ja rahastamisvahendite lõikes, samuti mitut abisaajat hõlmavatele programmidele ja toetuskuludeks eraldatud vahendid. Selguse huvides on esitatud ka 2007. aasta lõplikud andmed ning 2008. ja 2009. aasta ajakohastatud andmed.

**Mitmeaastane suunav finantsraamistik: Ühinemiseelse abi rahastamisvahendist
eraldatavate vahendite jaotus ajavahemikus 2010–2012 riikide ja rahastamisvahendite
lõikes**

<i>Rahastamis- vahend</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>
<i>HORVAATIA</i>						
Üleminekuabi ja institutsioonide väljaarendamine	49 611 775	45 374 274	45 601 430	39 483 458	39 959 128	40 872 310
Piiriülene koostöö	9 688 225	14 725 726	15 898 570	16 216 542	16 540 872	16 871 690
Regionaalareng	45 050 000	47 600 000	49 700 000	56 800 000	58 200 000	59 348 000
Inimressursside arendamine	11 377 000	12 700 000	14 200 000	15 700 000	16 000 000	16 040 000
Maaelu arendamine	25 500 000	25 600 000	25 800 000	26 000 000	26 500 000	27 268 000
<i>KOKKU</i>	141 227 000	146 000 000	151 200 000	154 200 000	157 200 000	160 400 000
<i>ENDINE JUGOSLAAVIA MAKEDOONIA VABARIIK</i>						
Üleminekuabi ja institutsioonide väljaarendamine	41 641 613	41 122 001	38 128 499	36 317 068	34 503 410	32 979 479
Piiriülene koostöö	4 158 387	4 077 999	5 571 501	5 682 932	5 796 590	5 912 521
Regionaalareng	7 400 000	12 300 000	20 800 000	29 400 000	35 000 000	39 400 000
Inimressursside arendamine	3 200 000	6 000 000	7 100 000	8 400 000	9 400 000	10 580 000
Maaelu arendamine	2 100 000	6 700 000	10 200 000	12 500 000	14 000 000	16 928 000
<i>KOKKU</i>	58 500 000	70 200 000	81 800 000	92 300 000	98 700 000	105 800 000
<i>TÜRGI</i>						
Üleminekuabi ja institutsioonide väljaarendamine	256 702 720	256 125 297	233 200 653	211 312 664	230 620 919	250 900 336
Piiriülene koostöö	2 097 280	2 874 703	9 399 347	9 587 336	9 779 081	9 974 664
Regionaalareng	167 500 000	173 800 000	182 700 000	238 100 000	291 400 000	350 805 000
Inimressursside arendamine	50 200 000	52 900 000	55 600 000	63 400 000	77 600 000	89 930 000
Maaelu arendamine	20 700 000	53 000 000	85 500 000	131 300 000	172 500 000	197 890 000
<i>KOKKU</i>	497 200 000	538 700 000	566 400 000	653 700 000	781 900 000	899 500 000

<i>Rahastamis- vahend</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>
ALBAANIA						
Üleminekuabi ja institutsioonide väljaarendamine	54 318 790	62 117 756	70 917 079	82 711 421	84 301 650	85 987 683
Piiriülene koostöö	6 681 210	8 582 244	10 282 921	10 488 579	10 698 350	10 912 317
KOKKU	61 000 000	70 700 000	81 200 000	93 200 000	95 000 000	96 900 000
BOSNIA JA HERTSEGOVIINA						
Üleminekuabi ja institutsioonide väljaarendamine	58 136 394	69 854 783	83 892 254	100 688 099	102 681 861	104 700 000
Piiriülene koostöö	3 963 606	4 945 217	5 207 746	5 311 901	5 418 139	5 526 501
KOKKU	62 100 000	74 800 000	89 100 000	106 000 000	108 100 000	110 200 000
MONTENEGRO						
Üleminekuabi ja institutsioonide väljaarendamine	27 490 504	28 112 552	28 632 179	29 238 823	29 843 599	30 446 471
Piiriülene koostöö	3 909 496	4 487 448	4 667 821	4 761 177	4 856 401	4 953 529
KOKKU	31 400 000	32 600 000	33 300 000	34 000 000	34 700 000	35 400 000
SERBIA						
Üleminekuabi ja institutsioonide väljaarendamine	181 496 352	179 441 314	182 551 643	186 206 679	189 956 810	193 801 948
Piiriülene koostöö	8 203 648	11 458 686	12 248 357	12 493 321	12 743 190	12 998 052
KOKKU	189 700 000	190 900 000	194 800 000	198 700 000	202 700 000	206 800 000

<i>KOSOVO¹</i>						
Üleminekuabi ja institutsioonide väljaarendamine ²	68 300 000	184 700 000	103 339 798	64 484 594	65 828 286	67 070 852
Piiriülene koostöö	0	0	2 760 202	2 815 406	2 871 714	2 929 148
KOKKU	68 300 000	184 700 000	106 100 000	67 300 000	68 700 000	70 000 000
RIIKIDE PROGRAMMID KOKKU						
	1 109 427 000	1 308 600 000	1 303 900 000	1 399 400 000	1 547 000 000	1 685 000 000

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
RIIKIDE PROGRAMMID KOKKU						
	1 109 427 000	1 308 600 000	1 303 900 000	1 399 400 000	1 547 000 000	1 685 000 000
PIIRKONDLIKUD JA HORISONTAALPROGRAMMID						
	108 980 000	135 700 000	160 000 000	157 700 000	160 800 000	164 200 000
TOETUSKULUD						
	44 793 000	54 000 000	56 500 000	64 600 000	75 000 000	80 500 000
KÕIK KOKKU						
	1 263 200 000	1 498 300 000	1 520 400 000	1 621 700 000	1 782 800 000	1 929 700 000

Andmed on esitatud eurodes, jooksevhindades.

¹ ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni nr 1244 kohaselt.

² 2009. aasta esialgset eelarveprojekti käsitlevas muutmisettepanekus nr 1 on komisjon teinud ettepaneku suurendada Kosovo IPAst rahastamist 2009. aastal 40 miljoni euro võrra Kosovo stabiilsuse ja arengu toetamisele suunatud uute vahendite ulatuslikuma kaasamise raames. Lisaks sellele on komisjonil kavas paigutada eelarve 1. peatüki alt ümber 60 miljonit eurot, mis algselt oli mõeldud Kosovole makromajandusliku finantsabi andmiseks, 22. peatüki alla, et seda rakendada IPA raames. Käesolevas tabelis on mõlemad summad ajutiselt näidatud Kosovo jaoks eraldatud asjaomaste I rahastamisvahendi assigneeringutena.